Nº. 265. 1834

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Vrijdag 7 November.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT

BREDA. — Uit het aan de leden van het fonds tot aanmoediging en ondersteuning van de gewapende dienst dezer dagen toegezonden verslag blijkt het, dat het hoofdbestuur van dezelfde overzeesche kommissien, in den loop des jaars nadere berigten heeft ontvangen, waarvan hetzelve, door de gestelde belemmeringen in eene scheepvaart, was verstoken gebleven. Het beleid der zaken te Batavia stond, zoo door het overlijden van den generaal-majoor *Stolzman*, het ontslag nemen van den heer *Ronnewinckel*, als door het vertrek van den heer *van der Vinne* naar het vaderland, over te gaan in handen eener nieuwe Commissie, waartoe door de twee laatste heeren een voorstel aan het gouvernement was gedaan. Ondanks eene nieuw geopende intekening voor het fonds in 1831, die eene som van ƒ 10,519,11 had opgebragt, was de Commissie, met voorkennis van het gouvernement, overgegaan om het quantum harer uitdeeling met een vierde te verminderen. De toeneming van het getal der deelgerechtigden, ten gevolge van den jongst gevoerden strijd op Java en Sumatra's westkust, had tot het nemen dezer maatregels aanleiding gegeven. De pogingen tot ondersteuning van het fonds ten behoeve der slagtoffers van den jongsten strijd waren tót dusverre in dit gewest zonder gevolg gebleven. Ook van Suriname en Curaçao had het bestuur mede tijdingen ontvangen. Van de eerste bekwam hetzelve onlangs ten bedrage van ƒ 281.60, zijnde de opbrengst van den verkoop van een vijftigtal exemplaren der akademische Leertoespraken. Van de tweede, waarts het bestuur mede een vijftigtal dier exemplaren had verzonden, kon de commissie van het bestuur den ontslag nog niet melden; want, hoe welgezind de ingezetenen ook anders mogten zijn, de min gunstige omstandigheden, waarin die volkplanting, ten gevolge der gestremde vaart, zich had bevonden, gedurende de kolonisten, om voor alsnog hunne welwillende gevoelens door blijken van deelneming aan den dag te leggen.

— De belgische berigten van heden behelzen volstrekt niets meldenswaardigs. — Te Antwerpen waren gisteren gesloten: Bilan 99, Nap. 89; Sp. perpet. 5 pCt. 47⅝; 3 pCt. 28¼; Port. 79⅞.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 2den November.

Omtrent de aanvulling van het ministerie is men nog tot geen besluit gekomen, en zulks geeft aan de onafhankelijke dagbladen stof tot allerlei vernisels. Volgens sommigen weigerde de admiraal *de Rigny* en de heer *Humann* beide het voorzitterschap, en daar de heeren *Thiers* en *Guizot* al te zeer door anderen werden gedaan om elkander den pas af te staan, is men genoodzaakt, andermaal buiten het ministerie naar eenen voorzitter rond te zien. Men wil dat behalve de *prince* vermelde nog de maarschalk *Lobau* en de graaf *Drouet d'Erlon* in aanmerking komen.

Daar het eenmaal, in weerwil van alle de pogingen van de heeren *Decazes* en *Pasquier*, is en blijft uitgemaakt, dat er geene amnestie zal worden afgekondigd, zal de commissie van het hof der Pairs, naar men vernoemt, eerstdaags mogelijk alle de beklaagden, tegen wie geene hoogelijk gegronde bezwaren zijn ingebragt, spoedig mogelijk in vrijheid doen stellen. — Te Lyon zijn er werkelijk reeds op den 28sten October een dertigtal beschuldigden ontslagen.

— Het ministerieel avondblad levert sints twee dagen geene nadere berigten van de Spaansche grenzen, en vergenoegt zich heden met een zeer ongunstig tafereel op te hangen van den staat, waarin zich het leger van don *Carlos* zoude bevinden, vooral ten gevolge van de inwendige verdeeldheid, die niet alleen tusschen de bevelhebbers, maar ook tusschen de bendelingen der verschillende provincien, zoude heerschen. Voor het oogenblik heeft *Zumala Carregui*, die de Navarreezen onder zijne aanhangers telt, *Valdespina* en *Zavala*, die Biscaye en Guypuzcoa vertegenwoordigen, ter zijde doen stellen, doch volgens het *Journal de Paris* zoude deze overwinning slechts strekken om de partijschap des te heviger te doen uitbarsten.

— Uit Bayonne schrijft men dat de generaal *Mina* op den 29sten October de Spaansche grenzen is gepasseerd, en aldaar door eene deputatie uit Pamplona werd opgewacht, die hem onder gouden bedekking naar deze vesting zoude geleiden. Bij zijn vertrek van Cambo zoude hij verklaard hebben, dat hij volkomen hersteld was, en den hem opgedragen last zoude kunnen vervullen.

— Heden waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kont. 106,20; op tijd 106,45; 5 pCt. disp. 78,90; op tijd 79,05; Nap. rentel kont. 96,25; op tijd 96,55; Sp. perpet. 5 pCt. 46⅝; 3 pCt. 28; Oester. 75⅝.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 6den November.

In den afgeloopen nacht is de gemeente Lage Zwaluwe, in deze provincie, door eenen zwaren brand getroffen geworden, waardoor, zoo men zegt, verscheidene gebouwen in de asch gelegd zijn. Bijzonderheden desaangaande hebben wij nog niet vernomen.

— Naar men vernoemt moet Zijne Exc. de Luitenant Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie zich reeds met zijn gezin aan boord bevinden van het fregat *de Diana*, kapitein *Coopmans*, waarmede hij de reis naar Java zal aannemen.

— Volgens berigt van den Helder dd. 4 dezer, is dien dag in Texel binnen geloopen Zr. Ms. brik *Panther*, kapt. *Edeling*, komende van Port-Mahon.

— Door den minister van finantien is bij aankondiging ter kennisse van het publiek gebragt, dat volgens berigten, door de buitenlandsche post-administratien ingezonden, de brieven naar Europisch en Asiatisch Turkije bestemd, voor zoo verre dezelve niet bepaaldelijk te Konstantinopel, Smirna, Salonika of Seres te huis behooren, voortaan door de belanghebbenden onder het adres van iemand in eene dezer steden zullen dienen te worden verzonden, wil men op eene spoedige en zekere verdere verzending kunnen rekenen.

— Van het instituut te Medemblik zijn door Zijne Majesteit tot adelborsten der 1ste klasse bij de marine benoemd: *F. A. Gregory*, *T. A. Nieuwenhuizen*, jonkhr. *P. Melvill van Carnbee*, jonkhr. *C. C. A. van Voorst*, *T. Kneskel*, *C. C. N. Swaving*, *P. F. Uhlenbek*, *R. Bullot*, *L. J. Böthling*, *C. Graafland* en *W. Pont*, terwijl de adelborst voor den scheepsbouw, *W. F. C. Momma*, tot leerling bij de constructie op 's Rijks werf te Rotterdam is geplaatst.

Voorts zijn de volgende jonge lieden als aspiranten op gemeld instituut geplaatst: *J. Oste*, *J. E. Buys*, jonkhr. *J. W. van Hoorn van Burgh*, *W. de Fremery*, *J. H. G. Jordens*, *P. J. Heining*, jonkh. *A. J. J. Druyvesteyn*, *C. N. van der Hucht*, *S. H. Binkes*, *A. J. van der Burg*, *P. Toutenhoofd*, *J. L. van Gennep*, *W. L. C. Ram*, jonkhr. *A. Klerck*, *L. S. Korver*, *P. P. de Quartel*, *J. Rymer*, *E. E. Nijhoff*, *H. P. de Kock*, *D. L. Wolfson*, *J. O. H. Arntzenius*, *L. G. Brocx*, *W. C. Kiis* en *A. B. Gerritsen*.

— Den 10den dezer zal de heer *H. W. de Vriese*, te Amsterdam, het buitengewoon hoogleeraarambt in de kruidkunde aan de Doorluchte school, hetwelk aan hem is opgedragen, met eene plegtige redevoering aanvaarden.

— In 1833 is bij het hoofd-bestuur van het fonds tot aanmoediging en ondersteuning van de gewapende dienst in de Nederlanden ontvangen eene som van ƒ 28,774,05½, als bijdragen der verschillende gewesten dezes rijks, welke bijdragen waren verdeeld als volgt: Noord-Brabant ƒ 1351,07½; Gelderland ƒ 2825,27½, Noord-Holland ƒ 9367,63, Zuid-Holland ƒ 7246,06½, Zeeland ƒ 1673,23, Utrecht ƒ 2,110,78, Vriesland ƒ 1721,40, Overijssel ƒ 1199,98½, Groningen ƒ 868,79½, Drenthe ƒ 375,22 en Limburg ƒ 72,60.

— Een der Parijsche bladen deelt eene breedvoerige opgave mede, volgens welke van den 2den Augustus 1830 tot den 1sten October 1834, in Frankrijk 320 regtsgedingen ter zake der drukpers zijn gevoerd. Die regtsgedingen zijn gevolgd door 188 veroordeelingen van verantwoordelijke schrijvers, aan welke, te zamen genomen, 100 jaren en 6 maanden gevangenisstraf en 411,005 franken geldboete zijn opgelegd. Daarenboven zijn gedurende dien tijd, wegens misbruik der drukpers, aan den afgevaardigde *Cabet* zijne burgerlijke regten, aan den heer *Mie* zijn boekdrukkers-brevet, en aan de uitgevers *Dupont*, *Finard* en *Michet* het regt om te plaatsen ontnomen. Negen aanval dagbladschrijvers, zoodat *Armand-Carrel*, *Audry-Puyraudeau*, *Marrast*, *Bérard*, *Bastide*, *de Briat*, *Lionne*, *Cavaignac*, *Antony-Trouvé* enz., bevinden zich op dit oogenblik in de gevangenis.

— Volgens officiele berigten uit Ysland, zijn aldaar in 1833 geboren 2523 kinderen (368 buiten huwelijk), gestorven 1691 personen, van welke 886 beneden de 10 jaren, en 19 boven de 90 jaren

neden de 100. Het groot aantal onechte kinderen, dat in een jaar op genoemd eiland geboren wordt, geeft een niet zeer gunstig denkbeeld van deszelfs zedelijken toestand.

— De heer *Lottrow*, een voornaam sterrekundige te Weenen, heeft dezer dagen een werkje over de komeet van Halley, met zien van twee daarop betrekkelijke kaarten, uitgegeven. Deze komeet, welke alle 75 of 76 jaren in de nabijheid van onzen aardbol terugkomt en voor ons oog zigtbaar wordt, en die nu in het aanstaande jaar weder verschijnen moet, heeft, zedert dien weg, de aandacht der sterreknndigen bijzonder getrokken en huiligehouden; zij hebben berekeningen betrekkelijk dezelve gemaakt en haar dierlijkschen loop nagegaan, gedurende al den tijd dat zij voor ons oog zigtbaar wezen zal. Volgens gemelden Weener sterrekundige zal deze komeet, op den 7den November 1835, op haar kortsten afstand van de zon, en van deze alsdan verwijderd wezen 12,069,000 duitsche mijlen (ongeveer 20,112,000 uren). Den 6den October van hetzelfde jaar, zal de komeet het digst langs de aarde voorbij gaan, en zal zij alsdan 3,719,000 duitsche mijlen (6,198,000 uren) van ons verwijderd zijn, een afstand vijf à zesmaal kleiner dan die van de zon. In de maand October zal de komeet het beste gezien worden, en zoo haar voorkomen zedert haren jongsten verschijning geene verandering heeft ondergaan, zal zij van een lange staart vergezeld wezen. Nadat de komeet het perihelium of haar digtste stand uit bij de zon zal zijn voorbijgegaan, zal zij in 't begin van 1836 de aarde op nieuw weder naderen. In de maand Maart zal zij van dezelve 25 millioenen uren verwijderd wezen en in het sterrebeeld van de raaf weder te voorschijn komen; vervolgens zal zij zich aan ons nog onttrekken, om eerst weder in Februarij 1912 terug te komen. Omtrent het midden van Augustus, en wel des morgens vroeg, zal men de Komeet in het sterrebeeld van den stier het eerst beginnen te ontdekken. Haar licht zal dan echter nog zeer zwak zijn, omdat haar afstand van de aarde dan omtrent 40,000,000 mijlen (nagenoeg 67 millioenen uren) bedragen zal. Wijl hare beweging dan in dezelfde strekking, als die van de aarde, zal wezen, zal haar loop dan ook schijnbaar gering zijn. De komeet zal vervolgens de Tweelingen doorgaan en voorts dagelijks al vroeger beginnen op te komen.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 3den November.

De Keurprins van Hessen heeft dezer dagen den geheimraad *Haasenpflug*, denzelfden die onlangs van de tegen hem door de steden ingebragte beschuldiging werd vrijgesproken, tot werkelijken minister van binnenlandsche zaken benoemd.

— Uit München vernomt men, dat de hertog *von Leuchtenberg* zich weder naar Tegernsee heeft begeven, terwijl de portugesche kabinets courier *Bayard* naar Weenen gereisd is.

— Men heeft opgemerkt, dat sedert de oostenrijksche gezant *de Bombelles* zich te Zurich ophoudt, de Engelsche gezant en Pruissische zaakgelastigde drukke conferentien met de Berner regering houden. Dat de Sardinische gezant *de Pignet* zijne meubelen te Bern had doen verkoopen, ontrustte de gemoederen evenzeer, als de aankomst te Zurich van den Redenschen gezant *von Dusch*.

— De Fransche generaal *Subervie*, die over het Fransche garnizoen van Ancona bevel voert, is den 22sten October aldaar teruggekomen van Verona, waar hij de manoeuvres van het groote Oostenrijksche legerkamp heeft bijgewoond. Op zijne terugreis heeft hij te Bologna met den aldaar kommanderenden Oostenrijkschen generaal het garnizoen in oogenschouw genomen.

— Uit Rome schrijft men van den 23sten october, dat Z. M. de Koning van Beijeren naar Civita Vecchia vertrokken was, om de nieuwste opdelvingen der Etruscische graven bij Corneto in oogenschouw te nemen.

— De correspondent der *Augsburgsche Zeitung* meldt in een nader berigt uit Konstantinopel van den 11den october:

» Ik meldde u reeds gisteren dat de zaken in Syrie een drijgend aanzien kregen; heden kan ik hier bijvoegen, dat aan *Rauschid* bassa bevel werd gegeven de vijandelijkheden tegen *Ibrahim* bassa te beginnen, zoodra zich eenige zijner troepen aan deze zijde van de rivier Sehan, waaraan Adana ligt, mogten vertoonen. Daarenboven is het bekend, dat *Ibrahim* een gedeelte zijner magt heeft bijeen getrokken en slechts op nadere berigten en versche korpsen uit Alexandrien wacht, om hier of daar de grenzen van Kleinazien om te trekken. Men is alzoo hier in gespannen verwachting en vreest, dat, indien het voornemen van het Egiptisch legerhoofd hier door den nieuwen opstand in Syrien wordt verhinderd, er alsdan eene dergelijke krisis, als in het vorig jaar, nabij is. Het schijnt buiten twijfel, dat de geheele bevolking van Syrien, ten uiterste tegen de Egiptenaars is verbitterd, en de Sulten reisnt hier op. Komt het alzoo tot vijandelijkheden, zoo zal het een strijd op leven en dood zijn, die, belang met den ondergang der Turk-

hetzij met dien van *Mehemed*-ali moet eindigen. De vreemde gezanten stellen alle pogingen in het werk, om den Sultan tot vredelievendheid te brengen, doch hij voelt zich sterker dan te voren, en zal hoogstwaarschijnlijk daaraan geheor geven. Overigens luiden de berigten uit Syrien verschrikkelijk. De hatelijkheden der Egiptenaars gegen gaan alle denkbeeld te boven; zij ontzien noch verwoesten, noch plunderen, en roven ongestraft de grootste wandaden uit. Het geheele land is door hen uit wanhoop opgestaan, de bevolking uit de steden en dorpen gevlugt. Volgens de jongste tijdingen trokken de Egiptenaars ook in de omtreken van Jerusalem binnen. De vorst van Hasbeya moet door de zijnen gevangen genomen worden.

107de Koninklijke Nederlandsche Loterij.

VIERDE KLASSE.

Vijfde Trekking: N°. 16892, *f* 1000.
Zesde ——— N°. 10460, *f* 25,000; N°. 312, *f* 1000.

Graanmarkt te Amsterdam.

WOENSDAG, *den 5den November.*

TARWE. — Bij vorige prijzen: 128 pd bonte Pools *f* 205; - 128 witbonte Pools *f* 225; - 133 Wismar *f* 182; - 132 Rost. *f* 180; - 127 Holst. *f* 162; - 123, 124 Vries. *f* 150 door een; - 126, 127 O. Rost. *f* 162, 166; - 131 Kubanka *f* 210.

ROGGE. — Als boven: 124 pd Norder *f* 145; - 122 Pruiss. *f* 138.

GARST. — In de partijen soorten prijshoudend: 109 pd Deens. *f* 85.

HAVER. — Met goeden handel en prijshoudend: 93 pd fijne Vriess. *f* 95; - 76 Voer *f* 74 bij partij; - 79 Zweeds. *f* 72 partij; - 82 Deens. *f* 72 partij; - 76 N. Noord-Holl. *f* 80; - 75 N. dikke *f* 76.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

WOENSDAG, *den 5den November*

	pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers van h.		pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers van h.
NEDERLAND.									
Werk.Schuld	2½	52⅜	52½	52⅜	Cert. fino	5	98½		
dito dito	5	99 7/16	99½		Obl. te Lond.	5			
Uitgestel. dito.					Cert. te Hamb.	5			
Kansbill. dito.		22 1/16			Ins. in Assig	6	67¾		
Amort. Synd.	4½	91⅜	91½	91⅜	Certific. dito.	6			
Dito dito	3½	74⅜	74½	74⅜	POLEN.				
Schatkistbill.	6	100½	100⅝		Aand. L. fl. 300				
Oudegeslot	5	100⅝	100½		PRUISSEN.				
Leening 1831	5				Dito dito R.	50.	107		
Hand.-Maats.	4½	100½			Neg. L. 1830.	4	99½		
FRANKRIJK.					OOSTENRIJK.				
Ins. Grootb.	3				Metall.	2½	62		
ENGELAND.					Dito dito	2½			
Dito p. 12 Aug.	3				Metalliek.	5	98⅜	98⅞	98 3/16
SPANJE.					Dito L. gen.	5			
Certific. Amst.	5	47 3/16	47 7/16	47½	Dito.	2½	53		
Dito *f* 1000.	3	28⅜	28 11/16	28⅝	Obl. *Goll&C.*	5			
Uitg. 3 pc. Sch.	5	15⅝	15⅜	15⅜	Dito.	4			
Cort. B. Lond.	5				Ween. B. act.	3			
NAPELS.					N. Ween. Aand.				
Certific. *L&B.*	5	88⅜			DENEMARKEN.				
Dito *Falc.&C.*	5	90⅜	90⅝	90 5/16	Leen. te Lond.	3	77⅛		
Leen. Lond. *H.*	5				BRAZILIE.				
RUSLAND.					Dito *Roisch.*	5	79⅜	79½	79⅜
Obl. *Hope* 1798	5	103			GRIEKSCHE				
Dito 18	5	103⅛	103½	103½	Dito te Lond.	5			

J. B. BOL,

IN MODES, TE BREDA, OP DE GROOTE MARKT, LETTER D, N°. 133.

Berigt hiermede zijne geëerde Begunstigers, zoo binnen als buiten de Stad, dat hij in voorraad heeft eene aanzienlijke Assortering van DAMES HOEDEN, ZIJDEN- en MANTELSTOFFEN, gemaakte en ongemaakte PELTERIJEN, en alle soorten van FIJNE ECHTE PELTERIJEN, allen kennig bewerkt en tot zeer billijke prijzen.

Men vraagt tegen Mei 1835, onder de Jurisdictie van Oosterhout *te Huur*, een HUIS, voorzien van *één* Zolder, *drie* Kamers, Keuken en *één* Tuin. Adres met *franko*-brieven, onder de letter S, ter Courantdrukkerij te Dordrecht.

De Nederlandsche Anekdoten-Almanak voor 1835,

Opleverende eene aangename lectuur in de lange Winteravonden, is van heden af, in alle voornaame Boekwinkels voorhanden, à 90 Cents, alsmede:

I. DE TEEKENEN DES HEMELS IN DE JAREN 1831, 1832 en 1833, *vergeleken, en naar zede en bijbeltaal beoordeeld; door* E. F. Höpfner, *Hoogleeraar te Leipsig*. Prijs 60 cents.

II. VRIEND PELGRIM, OF DE WONDERLIJKE WEGEN DER VOORZIENIGHEID; *door* C. Schindler. Prijs *f* 2,60.

III. DE FRIESCHE ROBINSON CRUSOE, *of de lotgevallen van* Thomas Ravinga *en den Neger* Tabi. *Met platen f* 1,05, *gekl. f* 1,25.

IV. *Bevat een Intekening op een* ALGEMEEN CHRISTELIJK ZONDAGSBLAD. *Gratis.*

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.